

Dyskans seyth warn ugens (27)

An seythves dyskans warn ugens

Revision of Other Mutations, Plurals

**Read the passage, taken from *Dres an Vlydhen gans Brian Webb (amended)*

Gwra redya an skrif, kemmerys dhiworth *Dres an Vlydhen gans Brian Webb (amendys)*

Ow mos dhe-ves.

Seythun kyns Nadelik yw. Yma an teylu Pollglas ow mos dhe ²ji tasgwynn ha mammwynn rag an dy'goel. Yma oll an teylu yn chambour an fleghe ha nebes serrys yw an tas. “Yma Alan ow ⁴tos yn y ²garr yn our ha nyns yw an fleghe parys na hwath. “Res yw dhyn fistena,” yn-medh an ²vamm, nebes serrys ynwedh. “Pyran, ple'ma dha ²grys gwynn? Ha Polin ple'ma dha ²bows?”

“Ottomma ow ³fows hag ottomma ow hatt a wlan hag ow manegow toemm; nebes yeyn yw yn-mes.” yn-medh Polin.

“Pyran, pyth esosta ow ⁴kul yn-dann dha ²weli?” yn-medh an ²das.

“Yma ow ³thren omma neb le. Res yw dhymm y ²gavoës kyns mos.”

Nebes a-wosa, pup-tra yw parys. Yn-medh an tas, “Wor'tiwedh y ⁵hyllyn mos.”

The words in the passage, affected by a mutation have been marked, see note 4. The most common mutation is the second which was revised in lesson 26

Gerva

chambour an fleghe	<i>the children's room</i>	<i>See note 1</i>
parys na hwath	<i>not ready yet</i>	<i>See note 2</i>
nebes serrys	<i>a little cross</i>	<i>Dialect: some cross</i>
krys (g) krysow	<i>shirt</i>	
pows (b) powsow	<i>dress</i>	
hatt (g) hattow/hattys	<i>hat</i>	
a wlan	<i>woollen</i>	
manek (b) manegow	<i>glove</i>	
tren (g) trenow	<i>train</i>	
neb le	<i>somewhere</i>	
res yw dhymm y gavoës	<i>I must find it</i>	
wor'tiwedh	<i>at last</i>	

Notennow

1 chambour an fleghes

Remember possession in Cornish is given by two nouns with or without an between them.

Chambour flogh *room (of a) child = a child's room*

Chambour an flogh *room (of) the child = the child's room*

Chambour fleghes *room (of) children = a children's room*

Chambour an fleghes *room (of) the children = the children's room*

2 Negatives

To say 'the children are not ready yet' requires the use of a double negative in Cornish – 'nyns yw an fleghes parys na hwath' (not are the children ready not yet)

I don't want to go anymore – ny vynnav mos na moy

3 Plurals

most words have ow or yow added to make the plural

magor	<i>ruin</i>	magoryow	<i>ruins</i>
krys	<i>shirt</i>	krysyow	<i>shirts</i>
hatt	<i>hat</i>	hattow*	<i>hats</i>

*the plural hattys is also found and used,

Similarly gris (g) (stair) is either grisow or grisys

masculine plurals of persons usually have yon added

pyskador	<i>fisherman</i>	pyskadoryon	<i>fishermen</i>
dyskador	<i>teacher</i>	dyskadoryon	<i>teachers</i>
tiek	<i>farmer</i>	tiogyon*	<i>farmers</i>

*the plural form tiogow is also found and is preferable

some words are irregular

flogh	<i>child</i>	fleghes	<i>children</i>
edhen	<i>bird</i>	ydhyn	<i>birds</i>
ki	<i>dog</i>	keun	<i>dogs</i>
kath	<i>cat</i>	kathes	<i>cats</i>
pysk	<i>fish</i>	puskes	<i>fish</i>

some words have a 'collective' plural

gwydhenn	<i>tree</i>	gwydhennow	gwydh	<i>trees</i>
losowenn	<i>herb</i>	losowennow	losow	<i>herbs</i>
delenn	<i>leaf</i>	delennow	del	<i>leaves</i>

parts of the body have a dual form

lagas	<i>eye</i>	dewlagas	lagasow	<i>eyes</i>
breggh	<i>arm</i>	diwvreggh	bregghow	<i>arms</i>
garr	<i>leg</i>	diwarr	garrow	<i>legs</i>

4 Some mutations

a) 3rd (breathed, spirate) mutation

	<i>b</i>	<i>ch</i>	<i>d</i>	<i>g</i>	<i>k*</i>	<i>m</i>	<i>p</i>	<i>t</i>
3 rd					<i>h</i>		<i>f</i>	<i>th</i>

* *kl* and *kr* not affected

Causes of the third mutation:

<i>ow</i>	<i>possessive adjective</i>	<i>my</i>	<i>all following words</i>
<i>hy</i>	<i>possessive adjective</i>	<i>her</i>	<i>all following words</i>
<i>aga</i>	<i>possessive adjective</i>	<i>their</i>	<i>all following words</i>
<i>tri</i>	<i>number</i>	<i>three</i>	<i>all following masculine words</i>
<i>teyr</i>	<i>number</i>	<i>three</i>	<i>all following feminine words</i>

(b) 4th mutation, (hard, provection)

	<i>b</i>	<i>ch</i>	<i>d</i>	<i>ga</i>	<i>ge</i>	<i>gi</i>	<i>gl</i>	<i>gr</i>	<i>gw</i>	<i>gy</i>	<i>go</i>	<i>gu</i>	<i>gro</i>	<i>gru</i>	<i>k*</i>	<i>m</i>	<i>p*</i>	<i>t*</i>
4 th	<i>p</i>		<i>t</i>	<i>ka</i>	<i>ke</i>	<i>ki</i>	<i>kl</i>	<i>kr</i>	<i>kw</i>	<i>ky</i>	<i>ko</i>	<i>ku</i>	<i>kro</i>	<i>kru</i>				

Some of the causes of the fourth mutation

- (i) After the present participle particle *ow*
- (ii) After the conjunction *mar* (*if*)

(c) 5th mutation, (mixed)

	<i>b</i>	<i>ch</i>	<i>d</i>	<i>ga</i>	<i>ge</i>	<i>gi</i>	<i>gl</i>	<i>gr</i>	<i>gw</i>	<i>gy</i>	<i>go</i>	<i>gu</i>	<i>gro</i>	<i>gru</i>	<i>k*</i>	<i>m</i>	<i>p*</i>	<i>t*</i>
5 th	<i>v</i>		<i>t</i>	<i>ha</i>	<i>he</i>	<i>hi</i>			<i>hw</i>	<i>hy</i>	<i>wo</i>	<i>wu</i>	<i>wro</i>	<i>wru</i>		<i>v</i>		

Causes of the fifth mutation

- (i) After the particle *y*
- (ii) After *ple* (*where*)
- (iii) After the adverbial particle *yn* (*da* → *yn ta*)

Exercise 1 Oberenn 1

Use the correct mutation, where necessary, translating the numbers into words. Devnydh an treylyans ewn, pan yw res, ow treylya an niverow dhe eryow.

1 <i>ow</i> + <i>kath</i>	6 4 + <i>ki</i>	11 3 + <i>kath</i>	16 <i>yn</i> + <i>gwir</i>
2 <i>hy</i> + <i>tas</i>	7 <i>ow</i> + <i>pluvenn</i>	12 3 + <i>manek</i>	17 <i>hy</i> + <i>pows</i>
3 <i>y</i> + <i>mamm</i>	8 <i>aga</i> + <i>kador</i>	13 <i>mar</i> (<i>if</i>) + <i>gallav</i>	18 3 + <i>tren</i>
4 <i>ow</i> + <i>gul</i>	9 <i>yn</i> + <i>da</i>	14 2 + <i>pows</i>	19 <i>y</i> + <i>karr</i>
5 <i>aga</i> + <i>kerens</i>	10 <i>dha</i> + <i>pasti</i>	15 <i>ow</i> + <i>dos</i>	20 4 + <i>krys</i>

Exercise 2 Oberenn 2

Read the passage and answer the questions which follow. *Gwra redya an lavar ha gorthybi an govynnow a syw*

Myttin da dhis! Dy' Sadorn, my a wra mos gans ow modrep dhe Hellys. Ni a vynn gweles tro-eskelli an lu lestri ogas dhe'n dre, dhe Gilros. Nep-prys ymons i ow nija dhe'n mor dhe braktisya sawya tus a'ga skathow terrys. Heb an tro-askell an varners martesen a wra beudhi.

Wosa hemma ni a vynn prenassa y'n dre. Yn Hellys, dell yw usys, nyns yw an park-kerri leun. Yma gwerthji da ogas dhe'n arghantti ha modrep Tryphena a vynn prena kalter nowydh. Gwell yw genev gwerthji dillas! Martesen ni a yll eva koffi war-barth, a yll'ta dos? Yma boesti ogas dhe'n lytherva

Answer in **English** Gwra gorthybi yn **Sowsnek**.

- 1) *What day is your friend going to Helston?*
- 2) *With whom is she going?*
- 3) *What are they going to see first and where?*
- 4) *What may sometimes be seen?*
- 5) *What might happen without them?*
- 6) *Will the car park in Helston be full?*
- 7) *What does Aunt Tryphena want to buy?*
- 8) *What shop does your friend prefer?*
- 9) *What does she suggest you meet for?*
- 10) *Where is the café?*

Exercise 3 Oberenn 3: Fill in the gaps Gwrewgh lenwel an gwagleow.

Dydh da! Ow hanow yw Wella. Yma teylu pur vras dhymm.
Hanow .....(*my wife*) yw Kate, pur deg yw hi ha kuv. Yma baban dhyn nans yw blydhen! Hanow ..... (*my younger brother*) yw Harry, pur dhidhanus yw ev ha da yw ganso omlowenhe! Kowetha dha on.

Harry ha my, yma unn vodrep ha tri ewnter dhyn. .... (*our aunt*) yw henwys Anne, ha henwyn ..... (*our uncles*) yw Andrew, hag Edward. Yma dew flogh dhe Anne, unn voves hag unn maw, yma diw voves dhe Andrew ha dhe Edward.

Soweth merwel a wrug ..... (*our mother*) yn 1997 mes yth esa demmedhyans arall dhe .....(*my father*), hanow ..... (*his new wife*) yw Camilla.

Aswonnys yn ta yw ..... (*my grandmother*), hanow .....(*her husband*) yw Philip.

Exercise 4 Oberenn 4 Write about 100 words, in Cornish. Gwra skrifa a-dro dhe 100 ger, yn Kernewek,

Kerdh yn Pow (*A walk in the countryside*).